

*****

سوالات تستی درس سوم علوم و فنون ادبی (۳) پایه دوازدهم رشته علوم انسانی

طراح سوالات: فریبا محمودی از شهرستان میانه

*****

۱_ کدام مصراع «تلمیح» دارد؟

الف) خلق چو مرغیان زاده ز دریای جان   ب) آسمان بار امانت نتوانست کشید

ج) هر نفس آوای عشق، می رسد از چپ و راست   د) کی کند اینجا مقام مرغ کز آن برخاست

۲- آرایه‌ی کدام مصراع غلط آمده است؟

الف) مجنون رخ لیلی چون قیس بنی عامر   فرهاد لب شیرین چون خسرو پرویزم (تلمیح)

ب) گرش بینی دست از ترنج شناسی   روا بود که ملامت کنی زلیخا را (مراعات نظیر)

ج) بهر این فرمود رحمان ای پسر   کل یوم هو فی شأن ای پسر (تضمین)

د) شبی چون شبه روی شسته به قیر   نه بهرام پیدا، نه کیوان، نه تیر (تضمین)

۳- در کدام گزینه‌ها آرایه‌ی تضمین دیده نمی‌شود؟

الف) حرفی است این که خضر به آب بقا رسید   زین چرخ دل سیه، دم آبی ندید کس

ب) یار بی پرده از در و دیوار   در تجلی است یا اولوالابصار

ج) عاکفان کعبه جلالش به تقصیر عبادت معترف که: ما عبدناک حقّ عبادتک.

د) بسم الله الرحمن الرحیم   هست کلید در گنج حکیم

الف) الف و ب   ب) ب و ج   ج) ج و د   د) د و الف

۴- ترتیب ابیات زیر از لحاظ داشتن آرایه‌های تضمین، تلمیح، مراعات نظیر کدام است؟

الف) اکنون نه مرا کشتی از آن ابرو و مژگان   دیری است که من کشته آن تیر و کمانم

ب) سخت طفلانه است سنجیدن به مردان جهان   کوهکن را کز دهان تیشه آید بوی شیر

ج) چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری سرشت   شیوه «جنات تجری تحتها الانهار» داشت

الف) الف، ب، ج   ب) ب، ج، الف   ج) ج، ب، الف   د) ب، الف، ج

۵- کدام بیت دارای آرایه تلمیح است؟

الف) چه باید نازش و نالش بر اقبالی و ادباری   که تا برهم زنی دیده نه این بینی، نه آن داری

ب) چشمه حیوان به تاریکی در است   لؤلؤ اندر بحر و گنج اندر خراب

ج) خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم   کز نسیمش «بوی جوی مولیان آید همی»

د) آن پری روی از درم روزی فراز آید، نیاید   من همی خواهم که عمر رفته باز آید، نیاید

۶- آرایه‌های مقابل کدام بیت هر دو درست است؟

(الف) سر من مست جمالت، دل من دام خیالت   گهر دیده نثار کف دریای تو دارد (مراعات نظیر، تلمیح)

(ب) ایوب با چندین بلا، کاندرا بلا شد مبتلا   پیوسته این بودش دعا، الصبرُ مفتاحُ الفرج (مراعات نظیر، تضمین)

(ج) هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو   باید که سپر باشد پیش همه پیکان‌ها (تلمیح، تضمین)

(د) حافظ از جور تو حاشا که بگرداند روی   من از آن روز که در بند توام، آزادم (تضمین، مراعات نظیر)

۷- توالی ابیات زیر، بر اساس آرایه‌های (مراعات نظیر، تلمیح، تضمین) به ترتیب، کدام است؟

(الف) در باغ خاطرات گل‌های شادی بشکفتد   هر چه در دل تخم کین داری به زیر خاک کن

(ب) بهر این فرمود رحمان ای پسر   «کل یومٍ هو فی شأن» ای پسر

(ج) به جوی شیر چو فرهاد تیشه فرسودن   یکی ز جمله بازیچه‌های طفلانه است

(الف) الف، ج، ب   ب   ب، ج، الف   ج   ج، ب، الف   د   ب، الف، ج

۸- کدام آرایه‌ها همگی در بیت زیر، وجود دارد؟

چه زخم چو نای هر دم ز نوای شوق او دم   که لسان غیب خوشتر بنوازد این نوا را

«الله» شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی   به پیام‌آشنایی بنوازد آشنا را»

(الف) مراعات نظیر و تلمیح   ب) تلمیح و تشبیه   ج) تضمین، مراعات نظیر   د) تلمیح، تضمین

۹- در همه ابیات، آرایه‌های مراعات نظیر و تلمیح هر دو، وجود دارند، به جز:

(الف) چون زلیخا مشربان ما را تلاش قرب نیست   دیده یعقوب ما را بوی پیراهن بس است

(ب) غنچه چون عیسی به گفتار آمده است از مهد شاخ گل چو مریم مهر خاموشی به لب بنهاده است

(ج) آسمان بار امانت نتوانست کشید   قرعه کار به نام من دیوانه زدند

(د) جسمی دارم چو جان مجنون همه درد   جانی دارم چو زلف لیلی همه تاب

۱۰- در بیت زیر آرایه‌ای مراعات نظیر بین کدام کلمات وجود دارد؟

چو در این میدان نداری دست و پای همچو گوی   اختیار سر به زلف همچو چوگانش گذار

(الف) میدان، گوی، چوگان   ب) پا، سر، دست، زلف   ج) چو، همچو، چوگان   د) الف و ب

پاسخنامه سؤالات تستی درس سوم

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
ب	د	الف	ج	ب	ب	الف	ج	ج	د